

maaftee ikke tør badle dem for, men som ere vor Natur imod.

Viceformanden: Rigsdagsmanden for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (København) har Ordet for en kort Bemærkning.

København: Smød den høitærede Underviisningsminister vil jeg kun bemærke, at den Skamplet, som det skulde være at kalde vor preussiske Underviisningsplan en Skamplet for vor Beflyrelse, den skal jeg altid betragte som et Hædersmærke. Det skal ikke lykkes den ærede Underviisningsminister at bibringe Folket det den Anskuelse, at Thyd fra Morgen til Aften i de lærde Børneskoler, at det, at lægge Grundvolben til Børnenes grammatikalste Forstillinger i et fremmed Sprog, der er saa nær beslægtet med vort eget, som det tydske, ikke skulde bibrage til Udbredelsen af tydske Tankegang og til Brugen af tydske Bendinger i Modersmaalet o. s. v. Det vil ikke lykkes den ærede Minister at bibringe Nogen denne urigtige Mening, der har læst yngre Studenters og ældre nuværende Skoleelevers danske Stille; thi deri findes der gjennemgaaende den ene Thydsighed, oversat paa daarlig Dansk, ovenpaa den anden. Saaledes maa det danske Sprog i den lærde Skole høie sig over den tydske Grammatiks Læst. Der er en Thydsighed i Retning og Maade at tænke videnskabelig paa, og den skal vise sine sørgelige Spor, men besværre for seent, i vor fremtidsige Literatur. Dette er ingen Fjthvegrikkelse hos mig. Jeg staaer ikke alene her med denne Mening; jeg staaer her som en, om end uværdig og skrøbelig, Talsmand for en stor, almindelig Misforopielse mod Skoleplanen, hvad jo forresten den ærede Underviisningsminister kan tage sig meget let for sit personlige Bedkommende. Jeg har heller ikke anført det for i nogen Henseende at støde den ærede Minister eller gjøre ham hans Stilling ubehagelig. Det er jo en af hans lærde Forgjængere, hvem denne hdmhygende Skoleplan skyldes. Jeg skal albrig undlade at forfølge den med den ringe Evne og Kraft, jeg har til min Naadighed, og kan jeg blot haabe Bistand hos alle de Medlemmer af Thinget, som have en klar Overbeviisning om Betydningen af den

nuværende tydske Sprogunderviisnings Forbærvselighed for Modersmaalet, saa haaber jeg, at vi tilsidst engang nok skulle beseire et Underviisningsministerium.

Kirke- og Underviisningsministeren: Maa det blot være mig tilladt at bemærke, at det i det Mindste ikke laa i min Tanke at ville sige, at det skulde være en Skamplet paa den ærede Rigsdagsmand, mebens jeg rigtigtignok meente, at det var en Skam at udgive en saa stærk Dom om den nu bestaaende Skoleplan. Jeg skal iøvrigt ikke videre forfølge Forhandlingen om Underviisningen i det tydske Sprog og dens mulige Indflydelse paa det danske; dertil finder jeg ingen Anledning. Rigsdagsmanden for Njøbenhavn's 8de Valgkreds (C. B. Kimestad) gjaldt mine Bemærkninger ikke; jeg talte kun om Sagen i Almindelighed og om, hvad der stod i Lovforslaget, idet jeg meente, at hvis det blev tilladt paa fremmede Steeder at nyde Universitetets Stipendier, saa vilde det ligge i Videnskabens sande Interesse, hvis overhovedet saa unge Mennesker have godt af at drage hen til fremmede Steeder, at de maatte kunne drage derhen, hvor de største Bys brændte, det være sig Paris, Berlin eller hvor det være vil.

København: Da den ærede Kirke- og Underviisningsminister næstsidste Gang havde Ordet, endte han — jeg kan vel gjerne sige under Thingets Bisald — med en meget varm Lovpriisning af den videnskabelige Frihed. For mit Bedkommende mener jeg at elske den videnskabelige Frihed lige saa høit som han; men jeg forstaaer den rigtignok paa en heel anden Maade. Jeg skal imidlertid dog ikke, hvor fristet jeg end kunde føle mig dertil, her imødegaae hans dengang udtalte Yttringer. Jeg vil kun ganske almindelig erklære, at fordi jeg tier, samtykker jeg ikke, men jeg troer, at der kunde være god og gylbig Opfordring til strax at modsigge meget af, hvad den ærede Minister dengang yttrede.

Den første af de ærede Talere, som havde Ordet i nærværende Sag, Rigsdagsmanden for Holsbøl Amts 2den Valgkreds (Tscherning), kunde i flere Stykker gaae ind paa Lovforslaget, men